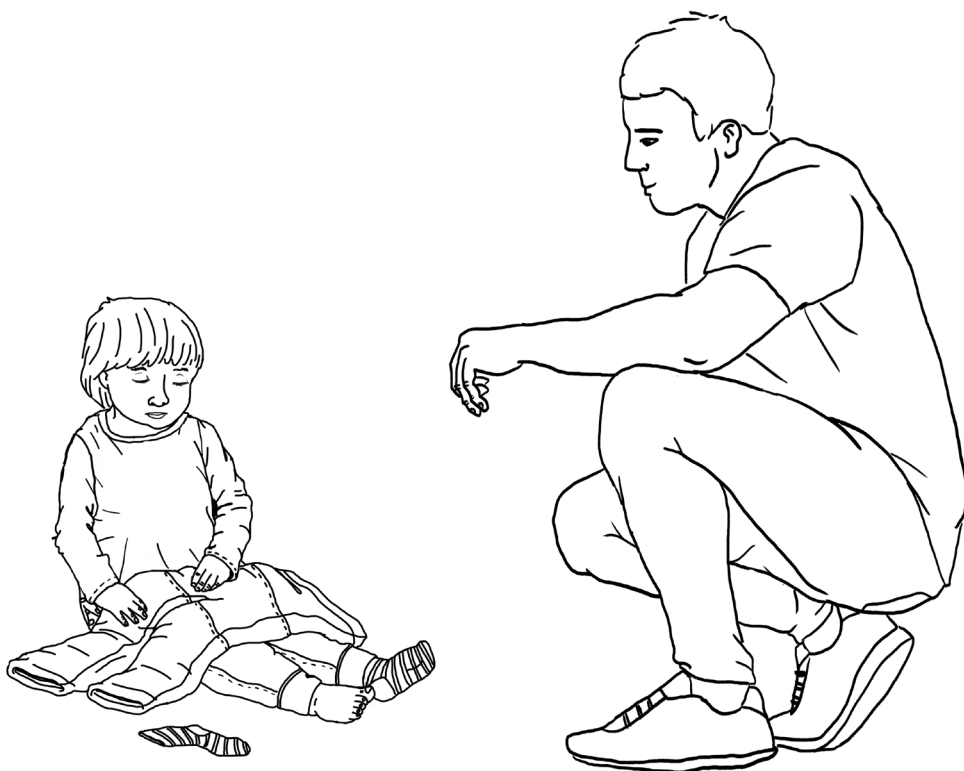

101

LÄSTIPS

FÖR PSYKOLOGER I FÖRSKOLAN

Anna Hellberg & David Franzén

Kvalitet i förskolan

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Förskolans kvalitet och måluppfyllelse – ett treårigt regeringsuppdrag att granska förskolan	2018	Skolinspektionen	Skolinspektionen fick 2015 ett treårigt uppdrag att särskilt granska förskolans kvalitet och måluppfyllelse. Resultat och analyser av hela granskningen sammanfattas i föreliggande rapport.	PDF
Läroplan för förskolan Lpfö 98	2016	Skolverket	Läroplanen tar upp barnens utveckling och lärande, barnens inflytande i verksamheten och relationen till föräldrarna. Den tar också upp hur förskolan ska samverka med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.	PDF
Mår barnen bra i förskolan?	2014	Waldenström, U.	"Forskning om barn i förskolan har varit begränsad och det har varit svårt att få en samlad bild av hur barnen mår. Därför är Ulla Waldenströms bok ett viktigt inlägg i debatten." Den här boken undersöker frågan vad som hänt inom barnomsorgen under de senaste femtio åren.	Bok
Barngruppens storlek i förskolan: konsekvenser för utveckling och kvalitet	2016	Williams, P., Sheridan, S. & Pramling Samuelsson, I.	Barngruppens storlek i förskolan är en komplex och omdebatterad fråga som inte låter sig besvaras endast utifrån antalet barn. Hur många barn som är för många varierar beroende på flera olika faktorer. Men blir gruppen för stor kommer det att påverka verksamhetens kvalitet.	Bok
Sekretess och anmälningsskyldighet i förskola och skola	2017	Olsson, S.	Sekretessfrågor upplevs ofta som svåra att hantera i förskolan och skolan. Vad får personalen säga och lämna ut? När handlar det om juridiska ställningstaganden och vad kan sägas på etisk grund? I denna bok klargör författaren dessa och andra frågor...	Bok

Relationer i förskolan

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Se barnet inifrån: att arbeta med anknytning i förskolan	2016	Brandtzæg, I., Torsteinson, S. & Øiestad, G.	Med hjälp av anknytningsteori och den så kallade Trygghetscirkeln förklarar Brandtzæg, Torsteinson och Øiestad hur man i förskolan kan komplettera den trygghet barn får av sina föräldrar under den viktiga förskoletiden.	Bok
Anknytning i förskolan: vikten av trygghet för lek och lärande	2012	Broberg, A., Broberg, M., & Hagström, B	Anknytning i förskolan är en bok som visar att trygga relationer är en förutsättning för lärande, särskilt för små barn. Barn som utvecklat en trygg anknytning till minst en vuxen på förskolan litar på att de blir tröstade när behov uppstår de kan då slappna av och ägna sig åt lek och utforskande.	Bok
Anknytningsteori: betydelsen av nära känslomässiga relationer	2006	Broberg, A., Granqvist, P., Ivarsson, T., & Risholm Motthander, P.	I denna första breda kursbok på svenska ges en heltäckande presentation av anknytningsteorin. Anknytningsteori riktar sig till studenter och verksamma inom psykologi och psykiatri, samt barn- och ungdomsrelaterade yrken och utbildningar.	Bok
Att bli sig själv: Daniel Sterns teori i förskolans vardag	1998	Brodin, M. & Hylander, I.	En viktig drivkraft för barns utveckling är nyfikenhet. Nyfikna barn behöver nyfikna vuxna. Kan en teori väcka nyfikenhet på barns utveckling? Daniel Stern, amerikansk psykoanalytiker och spädbarnsforskare har utifrån nya rön om barns beteende utvecklat en teori om vad som händer i barnets inre.	Bok
Liten och trygg - en handledning för förskolan	2016	Brottsoffermyndigheten	Handledningen består av två delar, en kunskaphöjande del om brottsut-satta barn och en pedagogisk del med material och övningar. Tillgängligt från www.jagvillveta.se/forskola	PDF

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Kompletterande anknytningsperson på förskola	2010	Hagström, B.	Doktorsavhandling, Lärarutbildningen, Malmö högskola. Avhandlingens syfte var att studera hur pedagoger genom fortbildningsinsatser kan utveckla sin roll som kompletterande anknytningsperson...	PDF
Hissad och dissad [VIDEO]	2012	Öhman, M.	Barn som leker tillsammans är hela tiden involverade i ett relationsarbete där de både hissar och dissas varandra. Det berättar psykologen och förskolekonsulten Margareta Öhman.	Video
Hissad och dissad: om relationsarbete i förskolan	2009	Öhman, M.	Barn är oavbrutet involverade i relationsarbete där de både hissar och dissas varandra, det vill säga uppmuntrar och bekräftar varandra likaväl som de kränker, sänker och avvisar varandra...	Bok
Förebyggande arbete i förskolan: samspel och anknytning	2014	Killén	Förskolepersonal är ofta de första som får en känsla av att barn far illa. Den här boken ger den kunskap som behövs för att sätta ord på denna oro....	Bok
Från jag till vi: grupputveckling i förskola och skola	2005	Guvå	Här får du ta del av ett arbetssätt där pedagogen som gruppens ledare, utgår från såväl ett individ- som ett grupperperspektiv.	Bok
Omsorg i en förskola på vetenskaplig grund	2016	Riddersporre, B. & Bruce, B. (red.)	Boken ger viktig inspiration till hur förskolan förhåller sig till omsorg kontra det kunskapsuppdrag som man har idag.	Bok
Empatiskt ledarskap - Samspel i barngruppen	2017	Olsson Newman, K.	Det var ofta frågor omkring händelser och beteenden som vi upplevde svåra att förstå eller problematiska att hantera vilket utmanade oss att reflektera kring vårt arbetssätt och hur vi förhöll oss till barnen i olika situationer.	Bok
Samspelsbar och samtalsklar: om samtal i förskolan och skolan	2016	Öhman, M.	I Samspelsbar och samtalsklar - om samtal i förskolan och skolan lyfter Margareta Öhman fram samtalets grundläggande kvaliteter och beskriver på vilket sätt vuxna kan ta ansvar för att det goda samtalet ska...	Bok

Inskolning och föräldrakontakt

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
En bra start - om inskolning och föräldrakontakt i förskolan	2010	Arnesson Eriksson, M.	Hur blir inskolningen och det nya livet i förskolan så bra som möjligt för både barn och föräldrar? Mycket handlar om pedagogernas inställning, förhållningssätt och lyhördhet. I den här boken delar författaren med sig av sin mångåriga erfarenhet av arbete med de yngsta barnen och kommunikation med deras föräldrar.	Bok
Underlag för fortbildning: Inskolning		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om inskolning – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ned som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Samarbete i förskolan : för barnens skull	2015	Niss, G., & Söderström, A.-K.	Barn tillbringar en stor del av sin barndom i förskolan. Förskolan och dess personal har på så vis en avgörande betydelse för barnens utveckling. Det är därför viktigt att pedagoger och föräldrar hittar ett sätt att samarbeta så att barnen tydligt känner att de respekteras och förstår varandra.	Bok
Att börja förskolan	2017	Niss, G.	En positiv start i förskolans värld har stor betydelse för barnets fortsatta tid i förskolan och ger en stark grund för ett bra samarbete mellan föräldrar och pedagoger.	Bok
Föräldrasamtal i förskolan [Slutsåld]	1990	Rahm, T., & Wall, G.	Föräldrasamtal är en av hörnstenarna i kontakten mellan föräldrar och personal efter barnens invänjning i förskolan. Relationen mellan föräldrar och personal är känslig och svår. Deras villkor och utgångspunkter är olika vilket gör att det kan uppstå komplikationer i samarbetet. Denna bok syftar till att öka personalens förståelse för sina egna och föräldrarnas roller i förhållande till barnen och varandra.	Låna på bibliotek

Barns utveckling

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fortbildning: Hjärnan		Förskoleforum	En artikelsamling om trygghet, känslor, minne och stress kopplat till hjärnan – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studie-cirkel – finns nu att ladda ned som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Lyhört föräldraskap: barns utveckling och anknytning de första fyra åren	2013	Bergström, M.	Lyhört föräldraskap är boken för dig som vill bli en närvarande och känslomässigt lyhörd förälder. Här beskriver Malin Bergström ingående barnets första fyra levnadsår...	Bok
Hjärna i förskolan: vägen till barns lärande och utveckling	2017	Edfelt, D.	Boken Hjärna i förskolan handlar om barnets och hjärnans utveckling – hur hjärnan fungerar, utvecklingen av hjärnans funktioner och hur vi kan förstå våra olikheter.	Bok
Fem gånger mer kärlek: forskning och praktiska råd för ett fungerande familjeliv	2009	Forster, M.	Fem gånger mer kärlek, eller med andra ord: att ge sina barn fem gånger så mycket positiv uppmärksamhet som tjat, tillsägelser och gränsättning är ett förhållningssätt som ger stor utdelning.	Bok
Växa - inte lyda	2010	Gustafsson, L. H.	Växa - inte lyda handlar om barnets rätt att vara en egen individ och hur vi som föräldrar kan lära oss förstå, uppmuntra och stötta barnet. Den varvar vardagliga situationer och hur man kan hantera dem med teoretiska kapitel om barns utveckling från anknytning till frigörelse.	Bok
Psykologi i förskolans vardag	2015	Hellberg, A.	Psykologi i förskolans vardag är den första boken som på ett överskådligt och heltäckande sätt belyser psykologiska teorier och infallsvinklar kring barnen i förskolan. Boken syftar till att introducera läsaren i olika relevanta ämnen och teorier samt till att kunna fungera som en handbok i förskolan...	Bok

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Med känsla för barns självkänsla	2018	Krantz Lindgren, P.	Den här boken handlar om självkänsla. Om hur den naturligt finns i våra barn, och hur vi kan handla för att uppmuntra den. Självkänsla är den plattform utifrån vilken många andra egenskaper utvecklas. Barn med sund självkänsla accepterar och gillar sig själva, de lyssnar på sina egna och andras känslor och behov, de höjer sin röst mot orättvisor, vågar gå sina egna vägar i livet, tar ansvar för sina misstag, tar kritik på ett konstruktivt sätt. Och de vet att de duger för den de är och inte för sina prestationer.	Bok
Förskola för de allra minsta: på gott och ont	2009	Kihlbom, M., Lidholt, B., & Niss, G.	I dagsläget är hälften av de svenska ettåringarna inskrivna i förskolan och det är därför väldigt viktigt att nivån och kvaliteten på förskolan granskas. Det här är ett pionjärbete om förskolans positiva effekter, men också om dess grundläggande problem. Här diskuteras de första årens betydelse för utvecklingen bl.a. ur ett hjärnfysiologiskt perspektiv. Vidare presenteras rön om idealet för gruppstorlek, samspillet mellan barn och vuxna, lekens betydelse, invänjning, separation och anknytning.	Bok

Tillgänglig lärmiljö, utmanande beteende, funktionsnedsättningar

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fortbildning: Explosivt beteende		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om explosivt beteende – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ner som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Sinnesintryck och omvärldsuppfattning vid autism och Aspergers syndrom	2012	Bogdashina, O.	Olga Bogdashina är fil dr och har lång erfarenhet från autismområdet som lärare, föreläsare och forskare med ett särskilt intresse för problem rörande perception och kommunikation vid autism.	Bok
Självkänsla - att förstå sig själv och andra	2002	Brodin, M., & Hylander, I.	Barn visar tidigt medkänsla med andra och utvecklar också en egen förmåga att bli sams efter konflikter - men inte alltid på det sätt som vuxna förväntar sig. För barn är känslorna i fokus....	Bok
Lek och vänskap: inkluderande pedagogik för barn med autism	2018	Conn, C.	Barn med autism har ofta tydliga lekpreferenser, där sensoriska och perceptuella upplevelser har en stark ställning. Lek och vänskap – inkluderande pedagogik för barn med autism erbjuder ett ramverk för att stödja barns utveckling genom lek, med konkreta tips på hur du kan hjälpa barn med autism att delta i leken.	Bok
Rätt att leka! Hur barn med autism kan erövra leken hemma, i förskolan och i skolan.	2013	Dillner, M. & Löfgren, A.	Leken är viktig för barns utveckling och en nyckel till många av de färdigheter barn behöver utveckla som exempelvis samspel, kommunikation, analysförmåga, rumsuppfattning med mera. I den här boken ger författarna med sin långa erfarenhet av autism och lek både teoretisk kunskap och många praktiska exempel på hur man kan arbeta med lek och autism.	Bok

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Utmaningar i förskolan: att förebygga problemskapande beteenden	2015	Edfelt, D.	Boken Utmaningar i förskolan – Att förebygga problemskapande beteenden ger råd om hur förskolan, utifrån en ökad förståelse för barnen och de situationer som utmanar, kan arbeta systematiskt för att skapa en positiv och utvecklande tillvaro. Budskapet är att det alltid finns skäl till ett problemskapande beteende men också lösningar.	Bok
Barn som väcker funderingar: se förstå och hjälpa förskolebarn med en annorlunda utveckling	2015	Gerland, G. & Aspflo, U.	I förskolan finns barn, ibland med en diagnos, oftare utan, som väcker funderingar. Det kan vara barn som inte riktigt fungerar i samspelet, som verkar ha ett annorlunda sätt att förstå, eller som rusar från det ena till det andra och inte "kan lyssna".	Bok
Barn som väcker funderingar	2012	Aspflo, U.	Filmad föreläsning med Ulrika Aspflo (2012). Barn som väcker funderingar	Video
Barn som oroar: bemötande och metoder i förskola och förskoleklass.	2014	Hedström, H.	Hur bemöter man utagerande förskolebarn som slår eller biter andra barn? Hur kan pedagogerna nå fram till barn som har svårt att samspele? De här barnen behöver extra stöd och uppmärksamhet för att utvecklas optimalt men hur? Hasse Hedström har här intervjuat forskare och mött pedagoger i förskolan, vars insatser betyder mycket för de här barnens utveckling.	Bok
Barn som bråkar: att hantera känslostarka barn	2015	Hejlskov Elvén, B. & Wiman, T.	I den här boken tar författarna avstamp i elva vardagliga familjesituationer och visar på praktiska handlingsalternativ att använda sig av när en konflikt seglar upp.	Bok
Beteendeproblem i förskolan: om lågaffektivt bemötande	2017	Hejlskov Elvén, B. & Edfelt, D.	Konflikter och beteendeproblem är ofta vardag i förskolan. Den här boken visar hur personalen kan tänka och agera i mötet med barnen i en mängd utmanande situationer. Metoderna utgår från förhållningssättet lågaffektivt bemötande och handlar bland annat om att anpassa krav samt hantera konflikter och fysiskt våld...	Bok

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder	2018	Hejlskov Elvén, B.	Lågaffektivt bemötande är en metod för hantering av problemskapande beteende som bygger på grundtankar om att ”människor som kan uppföra sig gör det” och att ”endast den som tar ansvar har möjlighet att påverka”. {NY UPPLAGA}	Bok
Förskolekompasen: för dig som möter barn som har svårt att navigera	2015	Sjölund & Henrikson	För dig som möter barn i förskolan som har svårt att navigera ger dig ett heltäckande pedagogiskt material för kartläggning och situationsanalys...	Bok
Förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd	2017	Skolinspektionen	Syftet med granskningen har varit att undersöka om förskolan har beredskap och arbetssätt för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd, så att de får möjlighet att utveckla sin sociala delaktighet och sitt lärande utifrån sina förutsättningar.	PDF
Synguiden förskola – en vägledning för dig som möter barn med synskada i förskolan	2008	Specialpedagogiska skolmyndigheten	När det finns barn med synskada i förskolegruppen, hur kan vi då anpassa arbetet och miljön, så att alla barn blir delaktiga utifrån vars och ens förutsättningar? Synguiden förskola är ett material som syftar till att ge kunskap om att arbeta med barn som är synskadade.	PDF
DATE-materialet för förskola. Tillgänglighet – lärmiljöer – likabehandling	2018	Specialpedagogiska skolmyndigheten	DATE lärmaterial för förskolan är ett lustfyllt och lösningsfokuserat material att använda i förskolans likabehandlingsarbete.	PDF
Barn som utmanar - Barn med ADHD och andra beteendeproblem	2010	Björn Kadesjö för Socialstyrelsen	Detta är en av fem kunskapssammanfattningar om barn som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa som Socialstyrelsen tagit fram för personal i förskola och skola. Författaren svarar själv för innehållet.	PDF

Språk och lek

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fortbildning: Stimulera barns språkutveckling		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om explosivt beteende – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ner som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Språklig sårbarhet i förskola och skola: barnet, språket och pedagogiken	2016	Bruce, B., Ivarsson, U., Svensson, A. & Sventelius, E.	För att lyfta fram betydelsen av lärandemiljön, språket och pedagogiken, och för att komma bort från ett ensidigt fokus på barnets språkliga förmåga, presenterar författarna i den här boken begreppet: språklig sårbarhet...	Bok
Barn som inte leker - från ensamhet till social lek	2008	Folkman, M.-L., & Svedin, E.	I de flesta förskolegrupper ser vi barn som står utanför gemenskapen. Deras brist på lek är en stark signal om att de behöver stöd. Boken ger många exempel på hur man kan stödja dem.	Bok
Lekteorier	2013	Jensen, M.	Att förstå lek är att förstå människan. Boken tar upp lek ur flera olika perspektiv och ger på det viset en rik och komplex bild av vad det innebär att vara en lekande varelse.	Bok
I lekens värld	2003	Olofsson, B.	Här presenterar vår främsta lekforskare sin teori om lek, på ett målade och engagerande sätt och varvar dem med levande exempel.	Bok
Empati genom lek och språk	2003	Öhman, M.	Att stödja och främja utvecklingen av barns empatiska förmåga och handlingskraft är en naturlig uppgift för alla pedagoger. Men hur stödjer man barns förmåga till inlevelse och empati?	Bok
Lekfullt samspel i förskolan	2016	Pape, K.	Lek och lekfullt samspel är viktigt för barns upplevelse av att ha en bra barn-dom. Men det är pedagogernas synsätt, värderingar och förhållningssätt som avgör om förskolan blir en inkluderande miljö där alla är likvärdiga...	Bok

Värdegrundsarbete

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Barns inflytande i förskolan – en fråga om demokrati	2009	Arnér, E.	Har barn möjlighet att påverka vardagen i förskolan? Kan barn ta ansvar om de får ett större inflytande? Boken bygger på ett utvecklingsarbete i förskolan och berättar om lärares strävan efter att utveckla sitt arbete kring demokrati och inflytande.	Bok
Förskolors värdegrundsarbete	2018	Skolinspektionen	Skolinspektionen har sett kvalitetsbrister i hälften av de granskade förskolorna. Bland annat visar granskningen att förskolechefernas ansvar för och ledning av värdegrundsarbetet behöver förbättras och utvecklas.	PDF
Åtgärder mot kränkande behandling	2018	Skolverket	Åtgärder mot kränkande behandling – Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bemötas med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande mot kränkande behandling	Webb-sida
Vad berättas om mig? Barns rättigheter och möjligheter till inflytande i förskolans dokumentation	2011	Svenning, B.	I dag är barnexperter och politiker eniga om att förskolebarnen själva ska få komma till tals. I den här boken ställer författaren frågan om vuxna lyssnar på barnen när de utformar sätt att dokumentera förskolans verksamhet.	Bok
Att bryta mönster: relationer, normer och barns rätt	2017	Öhman, M. (red.)	I antologin Att bryta mönster relationer, normer och barns rätt lyfts olika aspekter i arbetet mot diskriminering och kränkningar i förskola och förskoleklass. Redaktören Margareta Öhman är psykolog och har tidigare skrivit flera böcker med relationellt perspektiv.	Bok
Lyssnandets pedagogik: etik och demokrati i pedagogiskt arbete	2018	Åberg, A. & Lenz Taguchi, H.	Handlar om hur lyssnandets pedagogik kan ta form tillsammans med de yngre barnen. I berättelsen beskrivs hur pedagogerna gör sig lyhörda för barnens egna prioriteringar och deras sätt att förstå världen.	Bok

Barns sexualitet

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Barns sexualitet gör vuxna osäkra	2013	Anna Kosztovics	Barns sexualitet väcker känslor och skapar frågor och oro, säger Maria Bergström som svarar på frågor som ställs till RFSU:s frågelåda. De flesta frågorna handlar om barns onani, vad som är normalt och när det finns anledning till oro. Idag ingår ingenting om barns sexualitet i programmet för förskolepedagoger. Några pedagoger på en förskola i Malmö vill att personalen på förskolan ska skapa utrymme för diskussion...	Video
Förhållningssätt till barns sexualitet - en intervjustudie bland förskolepersonal i Malmö stad	2014	Anna Kosztovics	Denna rapport har tagits fram inom ramen för arbetet för sexuell hälsa i Malmö stad. Verksamheten finns organisatoriskt inom Sociala resursförvaltningen. Rapporten har tagits fram i samverkan med Förskoleförvaltningen och har författats av socialpedagog Anna Kosztovics som har en lång erfarenhet av arbete med barns sexualitet...	PDF
Stopp! Min kropp	2013	Norlén, A.	En handbok för vuxna i hur man pratar med barn om kroppen, gränser och sexuella övergrepp från Rädda Barnen.	PDF
Barns sexualitet - en vägledning kring barns beteenden	2012	RFSU	Den här broschyren är ett stöd till föräldrar, förskolepersonal, lärare och andra som vill, men ibland tycker att det är svårt att prata med barn om sexualitet, kroppsintegritet och relationer	PDF
Detta borde alla veta om sexuella övergrepp mot barn	2014	Rädda Barnen	Cirka 20 procent av alla barn har utsatts för ett sexuellt övergrepp. Här har vi samlat svaren på de vanligaste frågorna om sexuella övergrepp mot barn. Kunskap ger makt att hjälpa.	PDF

Trauma

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Barn på flykt : modernt krisstöd och traumamedvetet möte	2018	Arnö, S.	Genom barnens egna berättelser tillsammans med modern psykologisk teori och forskning om krisstöd och trauma, ger den här boken en berörande och fördjupad bild av vad som händer med unga på flykt – och med oss som möter dem.	Bok
The Three Pillars of TraumaWise Care: Healing in the Other 23 Hours	2015	Bath, H.	The model involves a distillation of the key principles and propositions from the growing body of research and clinical literature on developmental trauma and neurodevelopment. It proposes a new way of understanding and responding to complex and challenging children...	PDF
Kompleks traumatisering hos barn: En utvecklingspsykologisk förståelse	2011	Braarud, H. C. & Nordanger, D.	Kompleks traumatisering hos barn: En utvecklingspsykologisk förståelse De senare åren har kunskap fra traumapsykologi og utvecklingspsykologi blitt integrert. Det har gitt oss nye begreper for å forstå de sammensatte vanskene man ser hos barn utsatt for komplekse traumer.	PDF
Barn och trauma	2010	Dyregrov, A.	Barn i förskole- och skolåldern kan ha utsatts för traumatiska händelser, som t.ex. en närståendes död, misshandel eller sexuella övergrepp. Men barn kan även bli traumatiserade utan att själva vara direkt utsatta...	Bok
När banden bryts. Om förskolans bemötande av barn, med fokus på bruten anknytning till föräldrar i samband med trauma	2010	Godani, G. & Toll, M.	Syftet med denna rapport är att sprida erfarenheter om: Hur man hanterar mötet mellan barn och föräldrar som söker hjälp? Hur man ska agera mot människor som står vid ”den viktiga dörren in i Sverige”, och hur man kan förbättra bemötandet för flyktingar som anländer?	PDF

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Hur kan vi hjälpa våldsutsatta barn?	2016	Almqvist, K.	När våld är vardag och närhet till föräldrar skapar skräck istället för trygghet. Då gäller det att socialtjänsten och samhället kommer in och stöttar dessa barn. Här listar Almqvist det allra viktigaste utsatta och traumatiserade barn behöver.	Video
Barndomstrauma påverkar livet	2016	Felitti, V.	Barndomstrauma kan göra dig sjuk som vuxen. Vincent J. Felitti är grundare av studien som kallas ACE (Adverse childhood experiences), som djupgående analyserat 17000 vuxnas barndomsupplevelser. Studien fann att personer med traumatiska händelser i barndomen har en mycket högre risk för självmord, ätstörningar och alkoholism.	Video
Traumamedvetenhet i förskolan	2017	Hellberg, A.	Traumamedvetenhet i förskolan vänder sig till den som möter barn som varit utsatta för svåra påfrestningar och trauma. Det kan handla om barn som upplevt krig och flykt, barn som bevittnat eller utsatts för våld och övergrepp eller barn som upplevt omsorgssvikt.	Bok
Regulering som nøkkelbegrep og toleransevinduet som modell i en ny traumepsykologi	2014	Nordanger, D. & Braarud, H. C.	Utviklingstraumer kan forstås som vedvarende eksponering for traumatisk stress kombinert med sviktende andre-regulering av affekt. For dem som arbeider med utviklingstraumatiserte barn og unge...	PDF
Små barn och trauma	2014	Norlén, A.	Barn och unga i alla åldrar kan drabbas av traumatiska påfrestningar i form av våld och övergrepp av olika slag. Ofta leder utsattheten till betydande negativa konsekvenser för barnets eller den unges fortsatta hälsa och utveckling.	PDF
Vi är våra relationer: om anknytning, trauma och dissociation	2010	Wennerberg, T.	Människolivet börjar med anknytningen, det starka känslomässiga band som ett barn knyter till de personer som finns i dess närhet. Det medfödda anknytningssystemet utvecklades för att säkra barns överlevnad i en farofylld värld.	Bok

Krishantering

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fort- bildning: Kris och sorg		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om explosivt beteende – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ner som en sammanhängande pdf.	Artikel- serie
Krishantering i arbetslivet	2016	Brolin, M., Calleberg, P. & Westrell, M.	Författarna beskriver, mot bakgrund av egen lång erfarenhet av arbete med krishantering, dagens kunskapsläge om vad som fungerar när det gäller krisstödsinsatser. Ett centralt tema är ledarskapets betydelse i krishantering.	Bok
Krisstöd vid olyckor, kata- strofer och svåra händelser : Att stärka människors motståndskraft	2013	Hedrenius & Johansson	Den omvälvande kunskapsutvecklingen inom krisstöd har helt förändrat synen på vad som faktiskt hjälper barn och vuxna vid svåra händelser. Debriefing rekommenderas till exempel inte längre i det akuta skedet internationell konsensus och Socialstyrelsen förordar i stället Psykologisk första hjälpen...	Bok
När krisen drabbar förskolan	2018	Hellberg, A.	När krisen drabbar förskolan är tänkt att fungera som en enkel handbok för förskolechefer och pedagoger. Bokens sju kapitel avser att tillsammans ge en överblick över vad vi behöver ta i beaktande när kriser drabbar...	Bok
När det värsta händer - Om kris- hantering i för- skola och skola	2006	Skolverket	Många rektorer och lärare har i svåra krissituationer varit tvungna att klara av situationer som ingen varit förberedd på. Deras erfarenheter och kunskaper har vi valt att utgå ifrån i...	PDF
Handledning vid kris i förskolan	2014	Rahm, N. & Magnusson, U.	Här finns handlingsplanerna du behöver när det som inte får hända ändå händer... Genom ett enkelt fliksystem är det lätt att hitta rätt handlingsplan. Korta texter och tydliga bilder beskriver hur du som personal ska agera...	Bok

Undervisning I förskolan

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fortbildning: Undervisning = lärande?		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om explosivt beteende – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ner som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Kärnämnen i förskolan: nycklar till livslångt lärande	2012	Bruce, B. & Riddersporre, B.	I förskolan grundläggs de kompetenser som blir nycklar till det livslånga lärandet. Det handlar om att utgå ifrån, och bygga vidare på, barns nyfikenhet och önskan om att vilja dela sina upplevelser och intryck med personer i deras omgivning, både i familjen och i förskolan...	Bok
Att undervisa barn i förskolan	2013	Doverborg, E., Pramling, N. & Pramling Samuelsson, I.	Under senare år har man börjat tala om undervisning också i relation till förskolan. Men förskolan har en annan tradition och andra sätt att skapa förutsättningar för barns lärande och utveckling än skolan. Vilket kan göra det problematiskt när förskollärare ska börja undervisa...	Bok
Undervisning i förskolan: att skapa lärande undervisningsmiljöer	2017	Philgren, A. S.	I Undervisning i förskolan presenteras de vanligaste teorierna om lärande som används i förskolans verksamhet. Med exempel från vanliga förskoleaktiviteter visar författaren hur förskolläraren skapar olika undervisningsmiljöer genom att planera och genomföra sin undervisning på olika sätt.	Bok
Utbildningsvetenskap för förskolan	2017	Riddersporre, B. & Persson, S. (red.)	Den populära Utbildningsvetenskap för förskolan ges nu ut i en helt omarbetad version med flera nyskrivna kapitel. Boken följer förändringen av förskolan, från att vara en social och omsorgsinriktad verksamhet till att bli en del av utbildningssystemet. Den är indelad i tre större sektioner:	Bok

Grupputveckling och feedback

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Underlag för fortbildning: Undervisning = lärande?		Förskoleforum	En artikelsamling med artiklar om explosivt beteende – material lämpligt att använda som underlag för t.ex. en studiecirkel – finns nu att ladda ner som en sammanhängande pdf.	Artikelserie
Svåra medarbetarsamtal	2016	Fellinger, Å.	Det är inte lätt när man som chef måste framföra negativa besked, kritik eller till och med tvingas avskeda någon. Men alla kan förbättra sin kommunikativa förmåga...	Bok
Professionell feedback: medvetna mötens magi	2014	Gunnarson, S.	Boken Professionell Feedback lär ut effektiv feedback och är grunden för en fungerande feedbackkultur i grupper och i organisationer.	Låna på bibliotek
Beteendeanalys i organisationer: handbok i OBM	2010	Olofsson, R.	Rolf Olofsson går grundligt och med många exempel igenom metoden beteendeanalys och berättar även hur man kan ge feedback på ett konstruktivt sätt, skapa motivation och hantera konflikter.	Bok
Previas handbok för ett bättre arbetsliv	2018	Previa	Previas handbok för ett bättre arbetsliv: Tips & råd för hur du skapar en effektiv och hållbar organisation – där människor mår bra och presterar	PDF
Ta din roll på jobbet	2012	Sundlin, A. & Sundlin, P.	Hur kommer jag till min rätt på jobbet? Hur ska jag få grepp om vad som förväntas av mig? Hur får vi bättre flyt i samarbetet? Kan vi få våra möten att fungera bättre? Ta din roll på jobbet! ger svar på dessa och andra frågor.	Bok
Att skapa effektiva team: en handledning för ledare och medlemmar	2017	Wheelan, S. A.	Hur skapar man effektiva och högpresterande team? Hur får man medlemmarna i en grupp att trivas och vilja göra sitt bästa? Detta är bara några av de många frågor som Susan A. Wheelan diskuterar i boken.	Bok

Konsultation och handledning

Titel	År	Författare	Beskrivning	Länk
Handledning: behandlarens kreativa rum	2013	Cajvert, L.	Handledning – behandlarens kreativa rum handlar om hur man både som behandlare och som handledare påverkas av och handskas med det som händer i behandlingsarbete och i handledning.	Bok
Handledning i professionsgrupper: ett systemteoretiskt perspektiv på handledning	1997	Gjems, L. m.fl	Mot bakgrund av egna erfarenheter från handledning av grupper inom förskola, skola, visar författaren hur man lägger upp handledningen på ett systematiskt sätt så att deltagarna på bästa sätt kan utveckla sin yrkeskompetens.	Bok
Psykologisk fallkonsultation	2012	Guvå & Hyllander	Psykologisk fallkonsultation är en metod för att tillföra psykologisk kompetens till organisationer inom utbildning, vård och omsorg.	Bok
När tålamodsburken rinner över: om att ritprata	2007	Lundkvist, G.	Författaren till denna bok har inspirerats av den amerikanska pedagogen Carol Gray, som sedan början av 90-talet har arbetat med Social stories. Genom att utgå från barnets starka visuella förmåga och använda det konkreta språket d.v.s. det skrivna, har hon nått goda effekter bland barn med autism eller Asperger syndrom...	PDF
Yrkesmässig handledning - mer än ord	2014	Tveiten, S.	Fjärde upplagan av Yrkesmässig handledning – mer än ord är uppdaterad i linje med ny forskning om handledning. Den nya utgåvan har ökat fokus på bland annat coachning, metakommunikation och feedback.	Bok
LEVLA-materialet från Umeå kommun.		Rova, E., Wihlbäck, L., & Boman, A.	Levla är ett stödmaterial med syfte att förstärka skolans tidiga och förebyggande insatser när elev och/eller skola hamnar i svårlösta situationer, fokus ligger på situationen och inte på eleven.	Webbplats

Om oss som sammanställt listan

Anna Hellberg, leg. psykolog och blivande specialist inom pedagogisk psykologi.

Anna är [författare](#) och psykolog med särskilt fokus på våra yngsta barn och de som av olika anledningar är extra utsatta. Hon arbetar mest riktat mot förskolan, men också mot skola, socialtjänst och BVC.

För att boka handledning, konsultation eller föreläsning med Anna besök hennes hemsida: Forskolepsykologi.se

Där kan du också prenumerera på hennes nyhetsbrev.

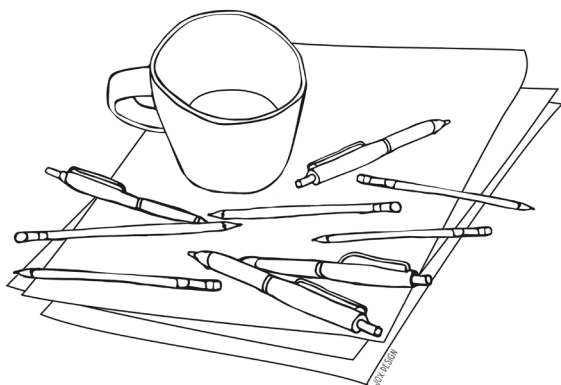

David Franzén, leg. psykolog
david@rovasjogren.se

För mer tips och resurser, besök pedagogiskpsykologi.se – en kunskapsportal för dig som arbetar i skolan av Rova Sjögren Psykologi. Där hittar du texter, material och metoder.

[Prenumerera gärna på Pedagogisk Psykologis nyhetsbrev](#) för att hålla dig uppdaterad om nya utbildningar, föreläsningar och forskning kopplad till psykologi inom skolans värld.

Vi finns också på [Facebook](#) och [Instagram](#).

LISTAN UPDATERADES SENAST:

11 oktober 2018.

Om du vill ladda ner listan som Excel-fil, och även se lästips inom pedagogisk psykologi för *skolan*, surfa in på: pedagogiskpsykologi.se/boktips